

Índex

DICTAMEN 6/2003 sobre el Projecte de pla general d'ocupació de Catalunya.....2

VOTS PARTICULARS

Comissió Obrera Nacional de Catalunya 13

Unió General de Treballadors de Catalunya 14

Federació de Municipis de Catalunya..... 16

Dictamen 6/2003 sobre el Projecte de pla general d'ocupació de Catalunya.

Atenent les competències atribuïdes al Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya per la Llei 3/1997, la Comissió Permanent de l'Àrea d'Ocupació ha elaborat i aprovat la Proposta de dictamen sobre el Projecte de pla general d'ocupació de Catalunya en la reunió feta el dia 15 de juliol de 2003.

La Comissió Executiva del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya en la sessió ordinària del dia 21 de juliol de 2003, en virtut de la delegació de facultats acordada a la reunió del Ple del dia 14 de juliol de 2003, aprova el següent

DICTAMEN

I. ANTECEDENTS

En data 2 de juliol de 2003 va tenir entrada al Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya un escrit tramès per l'Honorable Conseller de Treball, Indústria, Comerç i Turisme en què sol·licitava l'emissió, per la via d'urgència, del dictamen de caràcter preceptiu, previ a la seva tramitació, del Projecte de pla general d'ocupació de Catalunya.

La sol·licitud de dictamen va ser traslladada als membres de la Comissió Permanent de l'Àrea d'Ocupació, que es va reunir el dia 15 de juliol de 2003 amb la finalitat d'elaborar la Proposta de dictamen.

Context normatiu

L'Estatut d'autonomia de Catalunya, en l'article 8.2, encomana a la Generalitat, entre altres funcions, la de facilitar la participació de tots els ciutadans i les ciutadanes en la vida política, econòmica, cultural i social. D'altra banda, l'article 52 de l'Estatut d'autonomia faculta la Generalitat per constituir institucions que fomentin la plena ocupació i el desenvolupament econòmic i social en el marc de les seves competències.

II. CONTINGUT

El Projecte de pla general d'ocupació de Catalunya consta de tres parts distribuïdes en set apartats; una presentació, un apartat de diagnosi, un apartat dedicat a l'entorn europeu sobre ocupació, el desplegament dels reptes i les mesures corresponents al Pla general, l'adequació dels reptes del Pla a l'Estratègia Europea d'Ocupació i dos apartats dedicats als indicadors i les referències que s'han utilitzat per a la diagnosi.

1. Presentació. En aquest apartat es defineix l'objectiu del Pla com l'establiment de les línies generals que han de marcar la política d'ocupació aprofitant les diferents iniciatives que en aquesta matèria es porten a terme a Catalunya; aquesta estratègia haurà de ser afaïxonada mitjançant el Pla de desenvolupament de polítiques actives d'ocupació i de la resta de departaments de la Generalitat de Catalunya que ajustaran la seva programació a les prioritats assenyalades en el Pla.

Es descriuen breument les tres parts de les quals consta el Pla: la diagnosi, l'entorn europeu, i els reptes i les mesures. S'indica, de manera succinta, la vigència del Pla i es fa una referència a les avaluacions de les quals serà objecte amb la finalitat de reorientar-lo, si fos necessari.

2. Diagnosi del mercat de treball català. Consta d'una petita introducció i d'onze apartats que analitzen indicadors clau en el mercat laboral per evidenciar quins són els reptes que ha d'afrontar el Pla.

2.1. Activitat. Analitza l'evolució de la taxa d'activitat a Catalunya per gènere i tram d'edat; conclou amb els reptes:

- 1) *Augmentar la taxa d'activitat femenina, en especial de les majors de 45 anys.*
- 2) *Aconseguir que els joves s'incorporin abans al mercat de treball.*
- 3) *Reduir l'abandonament prematur del mercat de treball.*

2.2. Ocupació. Analitza el nombre d'ocupats en el mercat laboral català l'any 2002, la taxa d'ocupació per gènere i tram d'edat comparada amb la de la Unió Europea. Valora la distància en què es troba l'ocupació catalana d'aconseguir els objectius assenyalats en el Consell Europeu d'Estocolm i conclou amb els reptes següents:

- 4) *Augmentar la taxa d'ocupació de les dones. Caldrà intensificar els esforços en el cas de les joves i, sobretot, de les més grans.*
- 5) *Incrementar la taxa d'ocupació de les persones de més edat (de 55 a 64 anys).*

2.3. Estabilitat. Analitza el percentatge de població ocupada assalariada que té contracte indefinit, per gènere i tram d'edat i diferències entre sector públic i privat. En el mateix apartat s'esmenta el nombre de contractes temporals i indefinits registrats durant l'any 2002, el pes per tipologia de contracte i la utilització d'aquests contractes en comparació de l'any 2001. Els reptes que se'n deriven són:

- 6) *Augmentar l'estabilitat laboral. Els majors esforços s'hauran d'emprar per augmentar la taxa d'estabilitat de les dones i, en especial, dels joves, que són els que presenten un diferencial més elevat respecte dels nivells mitjans a la Unió Europea.*
- 7) *Reduir la rotació laboral, principalment entre els joves i les dones.*

2.4. Jornada. S'analitza el temps complet i el temps parcial per gènere i tram d'edat. S'assenyala la diferència que existeix amb la mitjana europea. També en aquest apartat es valora la reorganització del temps de treball concretat en el treball nocturn i en caps de setmana. Els reptes consegüents són:

- 8) *Fomentar la jornada a temps parcial entre totes les persones a les quals els pugui convenir per les seves necessitats personals, sobretot entre les dones i els joves.*
- 9) *Fomentar les feines de cap de setmana o nocturnes per explotar noves oportunitats d'ocupació relacionades, sobretot, amb el temps d'oci i millorar la flexibilitat de les empreses.*

2.5. Igualtat d'oportunitats. Es descriu la situació de discriminació de la dona a Catalunya en el mercat laboral amb relació al percentatge de càrrecs directius que ocupen i als nivells retributius de què gaudeixen, respecte als dels homes.

En aquest apartat s'esmenten també les persones amb dificultats especials, la seva classificació i els objectius per a la seva integració laboral. Es donen dades referents al pes de les persones amb discapacitat sobre el total de la població catalana.

El repte d'aquest apartat és:

10) Impulsar la igualtat d'oportunitats laborals home/dona, de les persones amb disminució i de les persones amb risc d'exclusió social.

2.6. Formació. Es valora la importància de l'educació i la formació com a elements d'inversió en capital humà, tal com asseveren les directrius europees sobre l'aprenentatge al llarg de la vida. S'analitza el nivell de formació de la població ocupada catalana, la taxa de participació en accions d'educació i formació i els recursos destinats a la formació no reglada. S'incorporen, a més, els objectius que estableix el Pla general de formació professional per als tres sistemes. Els reptes que es desprenen d'aquest apartat són:

- 11) Compliment dels objectius del Pla general de formació professional.*
- 12) Fomentar la formació al llarg de la vida laboral.*
- 13) Incrementar els recursos, els participants i l'eficàcia de la formació d'aturats i d'ocupats.*
- 14) Millorar l'adaptació a les necessitats del mercat de treball de la formació universitària.*
- 15) Millorar l'estadística oficial en termes d'educació i formació, sobretot la relacionada amb els recursos assignats en relació amb el PIB, atès que, majoritàriament, quan es vol comparar amb Europa només hi ha dades comparatives en l'àmbit de l'Estat espanyol.*

2.7. Seguretat laboral. S'analitza la sinistralitat laboral a Catalunya per tipus d'accident, tram d'edat, sexe i tipologia de contracte. El repte amb relació a aquest tema:

16) Reduir la sinistralitat laboral, en especial la que té unes conseqüències més negatives, és a dir, la greu i la mortal, i promoure unes condicions de treball segures i saludables.

2.8. Desocupació. L'anàlisi d'aquest indicador es realitza en diversos apartats i es fa un estudi ampli de l'atur amb relació a la desocupació, en nombres absoluts i taxes, per sexe i edat. S'analitza també segons l'activitat econòmica, les conseqüències de la regulació d'ocupació, l'atur en el territori català i la situació dels aturats de llarga durada. Els reptes que es desprenen d'aquesta anàlisi són:

- 17) Reduir l'atur.*
- 18) Reduir l'atur de llarga durada, en especial entre els més grans de 45 anys, que són els més afectats. En aquest tram d'edat, les dones són les que pateixen l'atur de llarga durada amb major proporció.*

2.9. Mobilitat laboral. Les dades analitzades estan referides al nombre de treballadors que han estat contractats per realitzar feines fora del seu municipi de residència. El repte amb el qual conclou l'apartat és:

19) Fomentar les possibilitats de mobilitat dels treballadors en cas necessari, especialment dels demandants d'ocupació.

2.10. Negociació col·lectiva. Es fa un repàs a l'activitat que ha experimentat la negociació col·lectiva l'any 2002, citant el pes que han tingut pactes realitzats sobre les hores extraordinàries, la limitació de la contractació temporal, etc. Es

ressalta el paper que té aquesta negociació a l'hora d'establir mesures per afavorir l'ocupació; per aquesta raó, el repte és:

20) Potenciar la negociació col·lectiva.

2.11. Immigració. A partir de les dades d'afiliació a la Seguretat Social de treballadors immigrants es fa una breu descripció estadística segons la demarcació, el gènere, la nacionalitat, el sector de procedència, etc. Es fa també esment del Pla interdepartamental 2001-2004 endegat per la Generalitat amb la intenció d'ajudar a la integració social del col·lectiu. El repte amb què conclou l'apartat és:

21) Integració sociolaboral dels immigrants.

3. L'entorn europeu. Aquest capítol aborda les recomanacions europees en matèria d'ocupació i es divideix en tres apartats.

3.1. L'Estratègia Europea per a l'Ocupació. A partir del Tractat d'Amsterdam, es descriu breument quina ha estat l'evolució de l'EEO, incidint sobretot en els quatre pilars definits en el Consell Europeu de Luxemburg i en les conclusions sobre la reactualització de les prioritats en la Cimera de Lisboa.

En la part en què es fa referència al Pla nacional d'acció per a l'ocupació, s'assenyalen les principals línies d'actuació, com també els programes addicionals que es desenvolupen a Catalunya.

L'apartat també fa referència a l'Informe conjunt sobre l'ocupació 2002, els reptes que es plantegen per a Espanya i el nivell on es troba Catalunya en l'assoliment d'aquests reptes. Finalment, s'esmenta la relació d'indicadors pactada en la Cimera de Lisboa pels estats membres amb la intenció de controlar l'eficàcia de les mesures i la nova EEO endegada el 2003 més operativa i senzilla, ja que fixa objectius a llarg i mitjà termini i dóna prioritat a la plena ocupació, a la qualitat i a la productivitat del treball i a un mercat de treball inclusiu.

D'aquest apartat es desprenen els reptes següents:

22) Potenciar el marc català de relacions laborals i el diàleg social.

23) Augmentar la capacitat de creació d'ocupació de l'economia catalana.

24) Avançar en cohesió social.

3.2. Responsabilitat social de les empreses. Es recullen les principals idees del Llibre verd per fomentar un marc europeu per a la responsabilitat social de les empreses. Es fa un resum del que pot representar una actuació socialment responsable de l'empresa tant en l'àmbit intern —amb relació a la gestió dels recursos humans, la salut i la seguretat en el lloc de treball i l'adaptació al canvi— com en l'extern, on la implicació en l'àmbit local pot incidir a l'hora de millorar la cohesió social. El repte d'aquest apartat és:

25) Avançar en la responsabilitat social de les empreses, tenint en consideració que és una actuació voluntària per part de les empreses.

3.3. Agenda Social Europea. Té com a doble finalitat assolir una societat amb més cohesió social i menys exclusió i, com a conseqüència d'això, una economia amb millors resultats. S'assenyalen els nous reptes que planteja l'agenda a tots els països membres per millorar el model social europeu.

4. Reptes i mesures del Pla d'ocupació de Catalunya. En aquesta part es relacionen els àmbits i els reptes que s'han descrit en els apartats 2 i 3, i a

cadascun d'ells s'hi associen els col·lectius sobre els quals s'incidirà i les mesures necessàries per aconseguir l'assoliment de cada un dels reptes.

5. Reptes del Pla general d'ocupació segons la nova EEO. Es descriuen les noves prioritats d'acció en matèria d'ocupació aprovades per la Comissió Europea l'abril del 2003. D'acord amb l'informe preceptiu del Consell de Direcció del Servei d'Ocupació de Catalunya, s'estructuren els reptes que cal assolir pel Pla general d'ocupació, amb relació a les 10 prioritats que assenyalen les noves línies directrius de l'EEO.

6 i 7. Quadre d'indicadors i referències estadístiques. L'apartat 6 és una relació dels indicadors utilitzats en la diagnosi amb relació a l'any 2002 i la situació que cal assolir, segons l'EEO, pels anys 2005 i 2010. L'apartat 7 descriu els indicadors i les fonts d'origen.

III. OBSERVACIONS GENERALS A L'ESTRUCTURA DEL PLA

El Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, després d'analitzar i debatre el Projecte de pla general d'ocupació de Catalunya, proposa les observacions genèriques següents:

Primera. L'informe conjunt sobre l'ocupació 2002 de la Comissió al Consell Europeu, a l'hora d'avaluar els serveis d'ocupació dels estats membres, assenjala la importància que tenen aquests serveis en l'eficàcia de les estratègies d'ocupació. En el cas concret d'Espanya, assenjala com un aspecte clau en el futur per aconseguir els objectius de l'EEO «completar la modernització dels serveis públics d'ocupació i incrementar la coordinació entre els serveis d'ocupació regionals». En aquest sentit, la Llei 17/2002 d'ordenació del sistema d'ocupació i de creació del Servei d'Ocupació de Catalunya és el resultat d'una estratègia que s'inicià l'any 1998 amb el Pacte per a l'Ocupació a Catalunya per integrar i millorar les iniciatives en matèria d'ocupació, formació i intermediació laboral des de la participació i el consens de totes les parts implicades. Per tots aquests motius, el Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya valora molt positivament el compliment de l'article 4 de la Llei 17/2002 i considera que el Pla general d'ocupació és l'instrument que ha d'orientar les polítiques en aquesta matèria a Catalunya.

Segona. El Pla general de la formació professional a Catalunya aprovat l'any 2002 ha marcat una fita important en l'elaboració d'un document marc, fruit del consens i la participació de les diferents entitats i agents que integren el Consell Català de la Formació Professional. Aquest document es beneficia de la conjunció de dos elements cabdals; d'una banda, els nous conceptes en planificació i, de l'altra, l'experiència dels agents implicats. Aquest model ha estat també utilitzat en el Pla català de seguretat i salut laborals, que s'ha aprovat fa poc. El CTESC considera que el Pla general d'ocupació té característiques similars a aquests documents i, per tant, recomana que el PGOC s'adapti tant com es pugui a la metodologia del document esmentat.

Tercera. En la presentació es defineix el Pla estructurat en tres parts principals; seria recomanable que les tres parts esmentades siguin fàcils d'identificar en l'índex.

Quarta. L'objectiu general del Pla i els objectius de cada una de les parts s'assenyalen en la presentació. Fóra recomanable la creació d'un apartat específic corresponent a la metodologia emprada per a l'elaboració del document, en el qual es fes esment dels criteris directors seguits en la configuració del PGOC.

Cinquena. Tot i que el Projecte de PGOC n'esmenta l'avaluació fent referència a una avaluació final l'any 2006 i una d'intermèdia el 2005, el CTESC recomana la inclusió d'un apartat específic que reculli els processos d'avaluació i seguiment del mateix Pla. En aquest sentit, el CTESC creu adequat que es detallin en el PGOC els criteris generals que s'utilitzaran per avaluar la seva eficàcia, el seu desplegament i el grau d'assoliment de les diferents mesures.

El CTESC recomana la constitució d'una comissió d'avaluació del PGOC en la mateixa línia que la iniciada al Consell Català de la Formació Professional. Igualment, creu necessari que el Consell de Direcció del SOC conegui l'eficàcia del PGOC i proposi indicadors avaluable de les mesures que s'hi reflecteixen, sens perjudici de les funcions que li són pròpies al CTESC.

Sisena. Amb la finalitat d'aconseguir la relació necessària entre els objectius assenyalats al Pla i la concreció de les polítiques del Govern de la Generalitat en matèria d'ocupació, fóra desitjable l'elaboració, amb caràcter anual, d'una memòria que presenti, de manera detallada per departament, la quantificació de recursos assignats a la concreció de les mesures proposades.

Setena. El desenvolupament del PGOC hauria de garantir una visió integral que consideri les dimensions sectorials i territorials de totes les polítiques que tenen incidència en la generació d'ocupació. El Pla ha de superar el contingut de cadascuna de les fases —diagnosi, planificació, execució, seguiment i avaluació— i definir-les des d'una perspectiva sectorial i territorial del mercat de treball català, que tinguin en compte totes les polítiques de tots els departaments de la Generalitat de Catalunya que tinguin repercussió en el mercat de treball, per tal d'evitar duplicitats i disfuncions.

Vuitena. Som part integrant de l'Estratègia Europea d'Ocupació i això ens compromet a estar integrats en un mètode de coordinació obert (àmbits europeu, estatal, regional i local). Per això, el PGOC ha de recollir amb més precisió els continguts previstos en l'Estratègia Europea d'Ocupació i el PNAE, més explícitament aquells que han estat aportació del Govern de la Generalitat de Catalunya, de manera que quedin inclosos d'una forma coherent en l'estructura de reptes i mesures del PGOC.

En aquest sentit i seguint aquesta lògica, cal incorporar al PGOC els objectius i les mesures previstes al projecte Estratègia Catalana d'Ocupació (ECO), cofinançat per la Unió Europea, la Generalitat de Catalunya i les quatre diputacions de Catalunya.

Novena. Considerem que el tema de la lluita contra el treball no declarat no queda suficientment reflectit en el nou document. Només parla de sensibilització com a mesura per solucionar una situació que afecta tots els estats membres en diferents graus i que està generalment relacionada amb treballs de baixa qualitat amb poca o gairebé cap seguretat per als treballadors, que en alguns casos són immigrants en situació d'irregularitat. El treball no declarat repercuteix negativament en el finançament i l'aplicació de la protecció social i els serveis públics. Per fer front al treball no declarat és necessària una combinació de polítiques que incloguin mesures preventives i sancionadores.

Desena. El PGOC hauria de tenir en compte l'evolució demogràfica possible de la població a l'hora d'implementar les diferents mesures, fet que no queda reflectit en el Pla.

Onzena. L'estudi de les condicions de treball ha d'estar present en tots aquells apartats de la diagnosi sobre els quals pugui tenir incidència. D'aquesta

manera, quan es comparin dades de Catalunya amb la resta de la Unió Europea, les condicions de treball esdevindran un factor de gran importància per esbrinar les causes dels possibles diferencials que s'observin.

Dotzena. Els reptes no poden ser només genèrics des del punt de vista territorial i sectorial, sinó que cal definir reptes per territoris i sectors que permetin plantejar mesures també per sectors i territoris. Per aconseguir-ho, pensem que és imprescindible que el diagnòstic doni com a resultat un mapa de mercats de treball territorials que estableixi la situació sectorial a cada territori, els perfils de població amb relació al mercat de treball i les expectatives d'evolució fins a arribar a un *mapa de perfil territorial* que apunti cap on tendeix el mercat de treball català.

Tretzena. D'altra banda, en molts punts del Pla es fa referència a la promoció de l'autoocupació i de l'esperit emprenedor. Considerem que s'hauria de fer el mateix èmfasi amb relació a l'economia social, ja que suposa una autoocupació i un esperit emprenedor però des d'un punt de vista col·lectiu, cosa que configura un teixit empresarial que dona més seguretat i cobertura a les persones que una xarxa d'autònoms que treballen individualment, i està molt vinculada al desenvolupament del territori i a la cohesió social. Cal tenir present que el cooperativisme i les societats laborals han estat una de les principals eines de generació d'ocupació en períodes de crisi econòmica.

Catorzena. En aquest document apareixen reflectits els pilars bàsics de l'economia social, com ara la participació dels treballadors, la responsabilitat social de les empreses, la implicació territorial de les empreses, la necessitat de participació dels treballadors i l'Administració en els processos d'empreses en reconversió i la necessitat de noves formes d'organització tenint en compte que avancem cap a la societat del coneixement, però no es fa referència al fet que l'economia social és capdavantera d'aquests plantejaments i representa el 10% de la població ocupada.

Quinzena. D'una anàlisi acurada de les diferents dades estadístiques que s'utilitzen per poder elaborar la diagnosi del mercat de treball català que es recull en el Pla general d'ocupació de Catalunya, podem veure que s'alterna l'ús de diverses fonts estadístiques i de diferents tipus d'indicadors que moltes vegades pot comportar l'obtenció d'uns resultats esbiaixats, de desagregació insuficient, per poder respondre a allò que haurien de ser els objectius del Pla que es recullen a la seva presentació.

Setzena. De la mateixa manera, potser caldria un grau més alt d'interrelació entre la situació del mercat laboral de Catalunya i la dels diferents marcs espanyol i europeu.

Dissetena. Per corregir disparitats d'ocupació regionals, considerem que això s'hauria d'aconseguir per via de la promoció de noves fonts d'ocupació, la diversificació d'activitats, a través de la inversió en ocupació en els serveis, però també mitjançant la promoció de la iniciativa empresarial. Es podria destacar que les disparitats regionals sovint estan connectades amb un nivell d'infraestructures insuficient i, per tant, requereixen esforços addicionals en altres polítiques. Aquesta prioritat esdevindrà fins i tot més urgent després de l'ampliació.

IV. OBSERVACIONS AL CONTINGUT DEL PLA

1. En el punt 2, «Diagnosi». D'acord amb les propostes realitzades a les observacions generals, el punt 2 del Pla haurà d'incloure un primer apartat dedicat a la realització d'una diagnosi demogràfica que incorpori els paràmetres i els indicadors relacionats amb la població, la població activa i la població potencialment activa, com també elaborar una projecció poblacional fins al 2005 i el 2010 (anys presos com a referent per la Comissió Europea a les cimeres de Lisboa i Estocolm).

2. En el punt 2.2, «Ocupació», pàgina 7, paràgraf 3, on es fa referència a una taxa d'ocupació per a Catalunya del 66 %, s'hauria d'especificar a quin període correspon, si és una mitjana anual o si està elaborada a partir de dades trimestrals.

3. En el punt 2.3, «Estabilitat», pàgina 11, al final del primer paràgraf, s'explica que la taxa d'estabilitat de Catalunya està encara per sota de l'europea, entre altres factors, perquè la nostra estructura econòmica posseeix unes activitats de caire estacional i que requereixen el treball temporal. Es proposa incorporar al repte número 6 l'augment de l'estabilitat dels treballadors de temporada promovent la contractació de fixos discontinus.

4. En el punt 2.3, «Estabilitat», pàgina 13, al final del paràgraf, s'esmenta la reducció de l'índex de rotació laboral; malgrat que es fa referència a l'estudi d'on s'extreu la informació, les dades haurien de figurar en el document, ja que dona lloc a un dels reptes del Pla.

5. En el punt 2.3, «Estabilitat», seria recomanable introduir en el Pla un nou repte: descobrir i combatre les situacions de simulació de contractes que encobreixen una relació laboral.

6. En el punt 2.4, «Jornada», pàgina 15, en el segon paràgraf, es pot interpretar que el temps parcial en l'ocupació s'ha d'adreçar sobretot a les dones, que són les que tenen les responsabilitats familiars; el repte consegüent sembla que ratifica la mateixa idea. Es proposa canviar la redacció del paràgraf i del repte de tal manera que fomenti el temps parcial com un tipus de jornada que permeti compatibilitzar la vida laboral amb la personal, de manera genèrica. Amb la intenció de coresponsabilitzar tant homes com dones en la conciliació de la vida familiar i laboral s'hauria d'incorporar en aquest repte el foment de la jornada a temps parcial entre els homes.

7. En el punt 2.5, «Igualtat d'oportunitats». Aquest apartat s'hauria de dividir en dos: d'una banda, el dedicat a persones amb discapacitat i amb trastorns de salut mental i, de l'altra, el dedicat a persones amb dificultats d'inserció. Per tant, les accions d'inserció s'han d'ajustar a les particularitats de cada col·lectiu.

8. En el punt 2.5, «Igualtat d'oportunitats»: malgrat que resulta difícil conèixer en profunditat dades estadístiques d'aquests col·lectius, les relacionades en el document són insuficients per poder planificar actuacions d'inserció sociolaboral. Atès que són col·lectius molt heterogenis, és necessari fer un dimensionament tan aproximat a la realitat com sigui possible, per tal de poder adaptar els objectius del Pla a les característiques i les necessitats de cadascun dels grups que componen aquest col·lectiu.

9. En el punt 2.5, «Igualtat d'oportunitats». Es proposa substituir, dins del punt 2.5, «Igualtat d'oportunitats», subapartat «Persones amb discapacitat i persones amb dificultats d'inserció laboral», el segon paràgraf pel text següent: «La modernització en les estratègies i en els plantejaments d'inserció

sociolaboral d'aquests col·lectius ha fet possible que en pocs anys s'hagi pogut canviar les antigues polítiques de protecció i tutela per polítiques amb una dimensió més integral que doni resposta a les individualitats que es poden trobar; respecte a això s'han d'articular mesures que combinin formació especialitzada, formació bàsica, orientació, diagnòstic d'ocupabilitat, habilitats socials i laborals, suport a la inserció i, sobretot, tutoria individualitzada.»

10. En el punt 2.5, «Igualtat d'oportunitats». Es proposa substituir la classificació de persones amb dificultats d'inserció per la que s'està utilitzant actualment en els dispositius d'inserció sociolaboral:

- Persones amb discapacitat psíquica, física i sensorial
- Persones amb trastorns de salut mental
- Treballadors extracomunitaris aturats en risc d'exclusió social
- Persones drogodependents
- Aturats en règim penitenciari
- Aturats majors de 25 anys amb risc d'exclusió social
- Aturats menors de 25 anys amb risc d'exclusió social
- Aturats majors de 40 anys amb risc d'exclusió social
- Dones aturades majors/menors de 25 anys amb risc d'exclusió social

11. En el punt 2.7, «Seguretat laboral», seria positiu traslladar als objectius del Pla els diferents àmbits i objectius de tractament en matèria de prevenció de riscos laborals i de seguretat i salut en el treball que les parts hem configurat en la Mesa de negociació que en l'àmbit de Catalunya tenim oberta, amb una atenció especial a la configuració del Pla català de formació en matèria de seguretat i salut en el treball que s'ha aprovat en el marc del CTESC, com també els ajuts a la prevenció i les dotacions pressupostàries necessàries.

10. 12. En el punt 2.8, «Desocupació», no s'ha incorporat la informació actual i el seguiment de l'atur segons les dades de l'EPA, en les pàgines 25, 26, 27 i 79 del document.

En aquest punt, també s'esmenta la major accessibilitat de la formació de les persones desocupades com a mesura per millorar la seva situació. Aquestes actuacions han de ser accions que s'implementin, amb caràcter general, tenint en compte l'equilibri territorial necessari, però en el document només es fa esment de la necessitat de formació a algunes comarques i territoris determinats.

Aquest punt també és l'únic on queda reflectida la visió territorial i sectorial en les variables estudiades a la diagnosi del mercat de treball i en la introducció de les mesures.

13. Incorporació d'una proposta: en l'apartat 3.1, «L'Estratègia Europea per a l'Ocupació», es proposa incloure al final (pàgina 51) un subapartat referent a l'Estratègia Catalana d'Ocupació. El text que es proposa és el següent:

Estratègia Catalana d'Ocupació

La Generalitat de Catalunya (Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme) ha signat un acord de col·laboració amb la Comissió Europea (Direcció General d'Ocupació i Afers Socials), en el marc de la convocatòria de subvencions per a activitats relacionades amb el contingut de l'article 6 del FSE, en la línia dedicada a «Estratègies locals per a l'ocupació i la innovació». El projecte es desenvoluparà conjuntament entre el Departament de Treball i les quatre diputacions provincials de Catalunya.

El projecte ECO té un caire innovador en dos aspectes que, fins al moment, no han estat introduïts íntegrament a l'àmbit de la gestió de la política d'ocupació a Catalunya:

- L'estratègia que cal adoptar a l'ECO pren com a referència ineludible l'Estratègia Europea per a l'Ocupació i les directrius del PNAE, contribueix a reforçar-les i fomenta la integració de les polítiques regionals amb les polítiques estatals.
- Així mateix, l'estratègia que cal adoptar es basarà en l'aplicació del concepte de concertació des de tres perspectives:
  - La perspectiva territorial, de tal manera que s'hauran de superar les barreres administratives que imposa la divisió municipal per tal de prendre com a territoris de referència per a l'aplicació de les polítiques locals d'ocupació els àmbits rellevants del mercat de treball local existents a Catalunya. A partir d'aquesta perspectiva es pretén contribuir de manera decidida a l'equilibri territorial de Catalunya.
  - La perspectiva institucional, atès que es defineix una única estratègia d'ocupació per al conjunt del territori i amb la participació de les principals administracions locals que duen a terme polítiques locals d'ocupació, fet que assegura la permanència de l'estratègia resultant. Aquest no és tan sols un aspecte innovador del projecte, sinó que, possiblement, també és capdavanter a la Unió Europea i clau per al bon funcionament i l'èxit del projecte.
  - La perspectiva social, pel fet que, a escala politicoinstitucional, a l'estratègia hi participaran els agents socioeconòmics regionals, mentre que, a escala operativa, s'hi implicaran els agents econòmics i socials locals en la definició i la implementació de l'estratègia.

14. En l'apartat 4, «Reptes i mesures». En el repte 23, augmentar la capacitat de creació d'ocupació de l'economia catalana, incloure mesures que vehiculin i fomentin la utilització de les prestacions de desocupació per a la creació o la incorporació d'empreses cooperatives i de societats anònimes laborals.

15. En l'apartat 4, «Reptes i mesures». Proposem que, en els «Reptes i mesures del Pla d'ocupació de Catalunya» (pàgina 75), en l'àmbit de «responsabilitat social de les empreses», s'hi inclogui en el col·lectiu l'economia social i, en conseqüència, s'hauria d'incorporar un nou repte que reculli mesures de foment de l'economia social.

16. En l'apartat 4, «Reptes i mesures». En el repte número 10, considerem que, per donar suport a la integració i combatre la discriminació en el mercat de treball a les persones amb discapacitat, la regulació no és l'única eina. S'hauria de complementar amb eines pràctiques, ajudes a la integració o campanyes de conscienciació.

17. En l'apartat 5, «Reptes del Pla general d'ocupació segons la nova EEO», proposem que en el punt 2, «Fomentar l'esperit d'empresa i millorar les condicions per a la creació de noves empreses», dins de la concreció s'inclogui el foment de l'economia social.

V. CONCLUSIONS

El Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya valora el Pla general d'ocupació de Catalunya com un document d'importància cabdal que ha d'establir els criteris, les directrius i les prioritats de la política d'ocupació a Catalunya. La importància del PGOC rau en la visió integral i integrada de totes aquelles polítiques que des dels diferents departaments de la Generalitat de Catalunya es porten a terme i que, d'una manera directa o indirecta, tenen una repercussió clara en el mercat de treball. En aquest sentit, el CTESC recomana l'aprofundiment en el caràcter integral del PGOC per tal de reflectir totes les iniciatives governamentals que tenen incidència en la generació d'ocupació.

El CTESC valora positivament la participació en la gestació del Pla general d'ocupació a través de la consulta amb els diferents agents que des de diferents àmbits han aportat la seva experiència i coneixement al document, i recomana aprofundir-hi en el seu desenvolupament.

El CTESC creu necessari el desenvolupament i el dimensionament de l'Observatori del Mercat de Treball de Catalunya, un instrument que ha de servir per conèixer, seguir i avaluar l'evolució del mercat de treball. El CTESC creu que l'Observatori del Mercat de Treball de Catalunya hauria de ser una eina que serveixi de suport per poder planificar les propostes i les polítiques d'ocupació i, per tant, d'importància cabdal per a la diagnosi del mercat de treball que forma la primera part del PGOC.

Barcelona, 21 de juliol del 2003

El president
Rafael Hinojosa i Lucena

La secretària executiva
Teresita Itoiz i Cruells

VOT PARTICULAR que formula la **Comissió Obrera Nacional de Catalunya**, integrant del Grup Primer del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, en relació amb el Dictamen 6/2003 sobre el Projecte de pla general d'ocupació de Catalunya.

Des de CCOO de Catalunya creiem que és necessari que Catalunya es doti amb un Pla general d'ocupació que serveixi de marc regulador propi per a les diferents polítiques d'ocupació que s'implementen.

En aquesta línia, donem suport a la voluntat de la Generalitat de Catalunya de portar a terme aquesta iniciativa, i així ho hem expressat mitjançant comentaris i propostes a l'Avantprojecte de pla elaborat des del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme, com també en el procés d'elaboració del dictamen del Consell de Treball, Econòmic i Social.

Centrant-nos en el contingut de la proposta inicial de Pla general d'ocupació de Catalunya presentada pel Govern, considerem que les recomanacions que preveu el dictamen del Consell de Treball, Econòmic i Social sobre l'Avantprojecte de pla general d'ocupació recullen moltes de les qüestions que vam aportar al debat del Pla i, per tant, el valorem positivament.

Tanmateix, volem emetre aquest vot particular per fer palès que, per a CCOO, la concreció del Pla requereix un període de reflexió i debat superior al que s'ha tingut a la disposició, sense que això hagi de comportar frenar el procés, ans al contrari, la decisió de realitzar el Pla és necessària, només cal continuar treballant per assolir una eina que respongui a les expectatives que desperta i a les capacitats que li són pròpies. Es tracta de disposar d'aquesta eina tan important per tal de poder desplegar el 2004 el Pla de desenvolupament de polítiques actives. És per això que considerem possible, i necessari, un replantejament de l'elaboració de la proposta inicial del Pla en el sentit de les recomanacions del dictamen emès pel Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya.

Barcelona, 19 de juliol de 2003

Joan Carles Gallego i Herrera

VOT PARTICULAR que formula la **Unió General de Treballadors de Catalunya**, integrant del Grup Primer del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, en relació amb el Dictamen 6/2003 sobre el projecte de Pla general d'ocupació de Catalunya.

Antecedents

La Unió General de Treballadors de Catalunya considera necessari formular un vot particular atès que el dictamen emès pel Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya sobre el Projecte de pla general d'ocupació de Catalunya continua absent de propostes i recomanacions d'àmbits estratègics i mesures que per a la nostra organització són importants, pel que fa a l'orientació de les polítiques al nostre país en matèria d'ocupació. D'aquesta manera, considerem insuficientment reflectides en la seva redacció la importància de la formació professional i la qualificació dels treballadors i les treballadores com a factor de competitivitat i de transparència del mercat de treball, la lluita declarada contra les expulsions del mercat de treball de les persones de més edat, com també la translació de la responsabilitat social de les empreses a través de l'exemplaritat de les administracions públiques.

D'altra banda, valorem molt positivament el fet que s'hagi introduït al dictamen la necessitat de confeccionar un Pla general d'ocupació de Catalunya que garanteixi una visió integral que consideri les dimensions sectorials i territorials de totes les polítiques que tenen incidència en la generació d'ocupació, com també la necessitat d'avaluar participadament i pressupostar el Pla general d'ocupació de Catalunya.

Consideracions

Per a la Unió General de Treballadors de Catalunya és fonamental que el Pla general d'ocupació de Catalunya defineixi mesures i polítiques que aportin transparència al mercat de treball i millorin la competitivitat mitjançant la qualitat de l'ocupació, la formació i la qualificació dels treballadors i les treballadores de Catalunya. Per tal d'aconseguir-ho, creiem que és vital, tal com exposa l'Estratègia Europea per a l'Ocupació, que l'aprenentatge permanent esdevingui una de les prioritats i, també, l'estratègia que cal seguir. Aquest objectiu es garantirà mitjançant la transversalització del Pla general de la formació professional de Catalunya al llarg d'aquest document. A més, entenem que s'ha de fer una incidència especial en l'oportunitat i el repte que suposen la definició i la posada en marxa del Sistema Integrat de Formació i de Qualificacions Professionals de Catalunya, que ha de ser definit des d'una concepció oberta i integradora que permeti la participació dels agents econòmics i socials i la implicació del teixit productiu català.

La UGT de Catalunya considera que actualment s'estan produint expulsions manifestes del mercat laboral de treballadors de més edat. Les persones majors de 40 anys s'enfronten a una situació alarmant pel que fa a l'ocupació: els que treballen, per les possibilitats de pèrdua del lloc de treball que és molt difícil de poder recuperar, i els que han perdut la seva ocupació, perquè retornar al mercat laboral esdevé molt difícil. De l'anàlisi de les polítiques d'ocupació destinades a combatre la discriminació per edat es dedueix que hi ha una manca d'atenció vers els aturats de més edat que tenen dificultats per trobar una ocupació de qualitat.

D'aquesta manera, creiem convenient que en el punt 4 del Pla general d'ocupació de Catalunya, «Reptes i mesures del Pla general d'ocupació de Catalunya», quan s'afegeix el repte 3 de «Reduir l'abandonament prematur del mercat de treball», incloent la mesura de limitar al màxim l'ús de les

prejubilacions, es diferenciïn els abandonaments voluntaris per part del treballador de les expulsions manifestes del mercat de treball. La UGT de Catalunya recomana que el Pla general d'ocupació de Catalunya inclogui mesures que impedeixin que les persones de més experiència siguin arraconades i tractades com un passiu social, tot definint i aplicant polítiques actives d'ocupació específiques adreçades a aquest col·lectiu.

Pel que fa a l'avenç en la cultura de la responsabilitat social de les empreses, la UGT de Catalunya considera necessària la inclusió d'una mesura concreta adreçada a les administracions públiques. Tot i tenint en consideració que es tracta d'actuacions voluntàries, creiem positives unes pràctiques concretes per part de les administracions, el comportament de les quals ha de ser exemplificatiu. D'aquesta manera, en l'apartat 4, «Reptes i mesures», en el repte 25, «Avançar en la responsabilitat social de les empreses», creiem convenient la presència d'actuacions vinculades a les administracions públiques i les empreses amb capital públic, com poden ser la inclusió de clàusules indicadores de responsabilitat social en els contractes amb proveïdors o la mateixa aplicació de mesures de responsabilitat social en les seves relacions laborals.

Per totes les consideracions, les observacions i les recomanacions expressades al dictamen i les reflectides en aquest vot particular, la UGT de Catalunya creu necessari que el Projecte de pla general d'ocupació de Catalunya sigui reconfigurat tot incorporant els continguts i les recomanacions expressades.

Barcelona, 19 de juliol de 2003

Ciriaco Hidalgo i Salgado

VOT PARTICULAR que formula la **Federació de Municipis de Catalunya**, integrant del Grup Tercer del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, en relació amb el Dictamen 6/2003 sobre el Projecte de pla general d'ocupació de Catalunya.

1. ANTECEDENTS

El Pla d'ocupació de Catalunya té dos antecedents històrics. D'una banda, el Pacte per a l'ocupació a Catalunya, 1998-2000, que a l'acord 6.4 assigna al Servei Públic d'Ocupació de Catalunya la funció de debatre i aprovar el Pla general d'ocupació de Catalunya (PGOC). D'altra banda, la Llei 17/2002, de 5 de juliol, d'ordenació del sistema d'ocupació i de creació del Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC), determina en l'article 4 que correspon al Govern l'aprovació del Pla d'ocupació de Catalunya. Tanmateix, l'article 13.a de la Llei 17/2002 determina que el PGOC, un cop aprovat pel Govern, ha de ser presentat al Parlament.

A partir d'aquests antecedents, el Govern va elaborar una primera versió de Projecte de PGOC sobre la qual el Consell de Direcció del SOC va emetre l'informe preceptiu, que va tenir l'aprovació del Consell esmentat, a la reunió celebrada l'1 d'abril de 2003. Aleshores, la Federació de Municipis de Catalunya (FMC) va emetre un vot en contra de l'informe preceptiu i va presentar vot particular amb data 7 d'abril.

El Dictamen 6/2003 es realitza sobre un nou Projecte de pla general d'ocupació, que va ser tramès per l'Honorable Conseller de Treball, Comerç i Turisme, amb data 2 de juliol de 2003, al Consell de Treball Econòmic i Social de Catalunya (CTESC). Aquest nou projecte no recull la major part de les recomanacions contingudes al dictamen preceptiu emès pel Consell de Direcció del SOC i al vot particular presentat per la FMC.

2. AL·LEGACIONS GENERALS AL DICTAMEN

Considerem que el Dictamen 6/2003 del CTESC recull un seguit d'observacions que, en cas d'ésser tingudes en compte, milloren substancialment el Projecte de PGOC inicial. En aquesta millora ha contribuït activament la FMC amb les seves aportacions i propostes.

No obstant això, d'aquestes mateixes observacions es desprèn de manera palesa que l'única conclusió possible del Dictamen 6/2003 esmentat fóra la de retornar el projecte per a la seva reelaboració. Al nostre parer, aquesta conclusió es dedueix clarament de bona part de les observacions del dictamen, que poden ajudar a eliminar moltes de les incoherències que planteja l'esborrany de PGOC, però que no podran contribuir a superar la manca de consistència del conjunt del Pla.

Concretament, pel que fa a les observacions generals contingudes al dictamen, ens referim a la segona, la quarta, la cinquena, la setena, la quinzena i la dissetena. Pel que fa a les observacions sobre el contingut del Pla, ens referim a l'observació número 1.

3. AL·LEGACIONS ESPECÍFIQUES DEL VOT PARTICULAR

El Dictamen 6/2003 del CTESC recull algunes de les aportacions presentades per la FMC. D'altres, però, que la Federació considera cabdals en el futur desenvolupament del Pla general d'ocupació de Catalunya no han estat

acceptades en el procés d'elaboració del dictamen que ens ocupa i, per tant, no han estat recollides, fet que provoca el nostre vot particular.

3.1. Observacions de la FMC incorporades al dictamen

En l'apartat d'«Observacions generals» han estat recollides les aportacions següents de la FMC:

- A la segona: «Participació de les diferents entitats i agents que integren el Consell Català de la Formació Professional».
- A la vuitena: s'ha incorporat parcialment el text alternatiu proposat per la FMC.
- A la novena s'ha acceptat la substitució de l'expressió «immigrants il·legals» per «immigrants en situació d'irregularitat».

D'altra banda, a l'apartat del dictamen dedicat a observacions al contingut del Pla, s'han incorporat les propostes següents presentades per la FMC:

- Ha estat afegit un punt 1 que recull la necessitat d'incloure al PGOC un apartat dedicat a la realització d'una diagnosi demogràfica de la població, població activa i potencialment activa actual i la seva projecció fins al 2005 i el 2010.
- A tota la redacció de les observacions s'ha acceptat el canvi de «persones amb disminució» per «persones amb discapacitat».
- D'acord amb el contingut del text incorporat a l'observació general vuitena, també proposat per la FMC, s'ha acceptat la incorporació d'un punt 12 amb nova redacció, per eliminació del que s'havia proposat anteriorment.

3.2. Observacions de la FMC no incorporades al dictamen

La FMC ha presentat a consideració dels membres de la Comissió Permanent de l'Àrea d'Ocupació del CTESC altres propostes, per tal d'ésser incorporades al Dictamen 6/2003, que no han estat acceptades.

Proposta 1. «Avui és ja un lloc comú considerar l'ocupació com una política transversal, és a dir, que afecta diversos departaments o polítiques públiques: educació, indústria, comerç, benestar social, economia. En el cas de l'educació-formació és molt més palès des de l'existència del Pla general de formació professional de Catalunya. No és així, però, en el document governamental que se'ns proposa dictaminar, en el qual tan sols es parla d'afers laborals, sense integrar altres components econòmics i ocupacionals, com ara l'economia social, les cooperatives, el desenvolupament local i l'autoocupació. La interdepartamentalitat en l'elaboració de la proposta és imprescindible per a l'eficàcia i l'eficiència d'una acció de Govern en matèria d'ocupació.»

Proposta 2. «El Projecte de pla general d'ocupació se'ns presenta a partir una diagnosi del mercat de treball, parcial i insuficient.

»A l'hora de dur a terme la definició del PGOC, té una importància especial la realització d'una diagnosi socioeconòmica que aportí dades i reflexions per a la presa de decisions. Aquesta diagnosi socioeconòmica ha de permetre detectar punts forts i febles, debilitats i amenaces, que el territori català presenta actualment; així mateix, ha de servir per realitzar una prospecció de futur. Una anàlisi i l'altra facilitaran la concreció d'actuacions a curt, mitjà i llarg termini.

D'altra banda, aquesta anàlisi s'ha de basar, sempre que sigui possible, en fonts d'informació primàries, homogènies i homologades arreu (Catalunya, Espanya, Europa, resta del món). Quan això no sigui possible, les fonts d'informació hauran de ser, en tots els casos, fiables, suficientment contrastades i consensuades.»

Proposta 3. La redacció proposada en aquest cas completa la idea recollida parcialment a l'observació vuitena, després d'afirmar que som part integrant de l'Estratègia Europea per a l'Ocupació i això ens compromet a estar integrats en el mètode de coordinació obert en la nostra política d'ocupació. La part de la nostra proposta no acceptada continuava dient: «Aquesta política, doncs, s'ha de coordinar amb l'elaborada en els àmbits europeus (Comissió i Consell), a l'àmbit de l'Estat (Secretaria d'Estat d'Ocupació), en termes ascendents, i també a l'àmbit de les administracions locals, en termes descendents.»

CONCLUSIÓ

Com a conseqüència del que s'ha exposat fins ara, dues són les raons que, basant-nos en el contingut del Dictamen 6/2003, justifiquen aquest vot particular:

A. Les observacions generals i l'observació al contingut, referides anteriorment, recomanen una reelaboració àmplia i profunda del Projecte de pla general d'ocupació de Catalunya.

B. La no-acceptació de dues propostes clau presentades per la FMC. D'una banda, el caràcter transversal de les polítiques d'ocupació que afecten els àmbits d'educació, indústria, comerç, benestar social i economia. Aquesta afectació exigeix igualment un treball interdepartamental, amb una visió integral i integrada, en l'elaboració del Projecte de PGOC, un treball que no s'ha dut a terme, tot i que així es manifesta a les conclusions del dictamen.

D'altra banda, la concreció del Pla exigeix la realització d'una diagnosi socioeconòmica que detecti punts forts i febles, debilitats i amenaces que es donen al nostre entorn immediat i llunyà (Catalunya, Espanya, Unió Europea, Estats Units i Japó). Aquesta detecció permetrà definir acuradament les actuacions que cal dur a terme a curt, mitjà i llarg termini i reflectir-les de manera adequada al Pla general d'ocupació de Catalunya. Així mateix, permetrà fer una anàlisi acurada de l'ocupació amenaçada i de l'ocupació emergent, que no reben cap consideració al PGOC. A aquest efecte, fóra bo el desenvolupament de l'Observatori del Mercat de Treball, al qual es fa esment a les conclusions, sense que es faci cap referència expressa al text del dictamen.

Barcelona, 21 de juliol de 2003

Francesc Castellana i Aregall